

William Shakespeare

OTHELLO

Chào mừng các bạn đón đọc đầu sách từ dự án sách cho thiết bị di động

Nguồn: <http://vnthuquan.net/>

Tạo ebook: Nguyễn Kim Vy.

MỤC LỤC

OTHELLO

William Shakespeare

OTHELLO

Một tai họa nghiêm trọng đang đe dọa thành Venise: nửa đêm vị Đại thống lĩnh và các nguyên lão nghị viện dự phiên họp khẩn cấp, ngồi quanh cái bàn to lớn, các võ quan lui tới xôn xao, các sứ giả từ hạm đội phái về nối gót nhau mang đến nhiều nguồn tin đáng ngại và trái ngược hẳn nhau: nhiều chiến thuyền Thổ Nhĩ Kỳ -có thư nói một trăm lẻ bảy, cái khác lại bảo một trăm tư, có vài cái lại cho là hai trăm- hướng về đảo Chypre, đang tiến thẳng qua Rhodes và được tăng cường một hạm đội hùng hậu phía sau. Tóm lại, tình hình rất khẩn trương, cần phải cấp tốc cho mời Othello, chàng giang hồ trẻ tuổi và hào hiệp, thuộc dòng giống châu Phi, đã mang guom phục vụ nước Cộng hòa và là người duy nhất có thể đảm bảo chiến thắng cho quân đội Venise. Phái viên của Đại thống lĩnh ra đi tìm chàng ngay trong đêm, cuối cùng gặp được chàng cùng viên sĩ quan quân kỳ Iago và phó tướng Cassio, giữa đám quân nhân àm ĩ và lì lợm dưới sự hướng dẫn của ngài nguyên lão nghị viện đáng kính Branbatio. Ngài có vẻ đang cơn giận dữ. Miệng làm bầm chửi rủa, đôi mắt long lanh, lão già cứ thế lăng mạ Othello đủ điều, nhưng chàng vẫn nhẫn nhục chịu đựng. May thay các sĩ quan đi tìm chàng chợt nhớ ra rằng lão Branbatio cũng được mời đến dự phiên họp. Thế là đoàn người lũ lượt, hoa tay múa chân, hò hét, tiến về lâu đài, nhưng chỉ có lão Branbatio, có gã Roderigo thân tín theo hầu, và Othello cùng viên sĩ quan cầm cờ Iago được vào thôi.

- Chào Othello quả cảm -Đại thống lĩnh nhã nhặn nói- chúng ta hãy túc khắc cùng nhau lo toan việc chống lại kẻ thù hung bạo, bọn Thổ xâm lược. Chào đức ông Branbatio. Đêm nay chúng tôi rất cần

đến ý kiến đức ông.

- Tôi cũng rất cần ý kiến quý ngài, -Branbatio hung hăng la to- vì cái điều đã vực tôi ra khỏi giòng, chẳng phải là chức vụ của tôi, cũng chẳng phải nỗi bận tâm gì cho công ích, mà là một mối sầu khổ riêng tư, nó chôn vùi mọi lo nghĩ khác.
- Có việc gì thế? -Đại thống lĩnh hỏi, vẻ sững sót.
- Ôi, con gái tôi, con gái tôi. –Branbatio rên rỉ.
- Chết à? -Đại thống lĩnh và tất cả các nguyên lão nghị viện đồng thanh kêu lên.
- Vâng, đối với tôi, kể như nó đã chết. -Branbatio tiếp tục tiếp tục với vẻ hàn học- Nó đã bị bắt cóc, bị cám dỗ bởi phù phép, bởi vì đương nhiên nó không thể làm lẩn như thế, nếu không có sự trợ lực của bùa mê.
- Bát luận kẻ bắt cóc con gái đức ông là ai, - Đại thống lĩnh nói với giọng cả quyết- hắn sẽ bị trừng phạt đích đáng, cho dù là con ruột của tôi đi nữa.
- Tôi xin đa tạ đức ngài. –Branbatio nói với vẻ đặc thắng- Đây là thủ phạm: chính tên Maure(1) gã đánh thuê mà đức ngài vừa triệu tới để bàn việc nước.
- Chúng tôi rất lấy làm đau lòng. -Đại thống lĩnh và các nguyên lão nghị viện bùi ngùi- Đại thống lĩnh nói tiếp:
- Othello, anh trả lời sao để biện hộ cho mình.
- Thưa đức Ngài tôn kính, thưa quý ngài đầy lòng độ lượng –Othello nói với giọng trầm tĩnh- Quả thực tôi có mang con gái ông ấy đi. Cũng quả thực tôi đã cưới con gái ông ấy, và chỉ có thể thôi. Ngôn ngữ tôi có vẻ thô lỗ và không tế nhị dịu dàng, vì ngay từ năm bảy tuổi tôi đã phải sống trong các lều trại. Tôi không biết dùng lời hoa mĩ để bào chữa cho mình, tôi chỉ nói rõ mình đã dùng thứ thuốc gì, và quyền lực kỳ diệu nào để quyến rũ Desdémone.
- Một đứa con gái kín cổng cao tường, lúc nào cũng rụt rè hiền淑, mỗi xúc động nhỏ đủ khiến nó đỏ bừng mặt, thận thùng. Thế mà lại đâm si mê -bất chấp bản tính tuổi trẻ, giọng dối, gia phong, tài sản- một người mà chỉ trông thấy, nó đã chết khiếp! Tôi quả quyết y đã dùng bùa mê.
- Quả quyết không có nghĩa là chứng minh. -vị Đại thống lĩnh lưu ý- Cứ trình bày đi, Othello. Anh có đầu độc tình thần cô gái kia không? Hay là anh chỉ chinh phục nàng bằng những lời thiết tha của một con tim réo gọi con tim khác.
- Hãy đến tìm nàng ở lữ quán đưa nàng về đây, thưa đức Ngài- để nghe nàng nói về tôi trước mặt cha nàng. Nếu câu chuyện nàng kể, khiến tôi trở nên khả ô đối với đức Ngài, tôi sẵn sàng chịu tội, dù có phải chết. Trong khi chờ nàng đến, tôi xin giải thích nhờ đâu tôi chinh phục được tình yêu của người con gái cao quý ấy.
- Kể chúng ta nghe đi Othello.
- Cha nàng rất mến tôi, ông thường mòi tôi đến nhà, hỏi han mãi về chuyện đời tôi, những trận chiến

đầu, những lần công hăm, những gian nan lận đận tôi đã trải qua. Tôi kể cho ông nghe hết, những ngẫu nhiên khốc liệt, những tai họa thảm thương, trên đất liền hay giữa bể, tôi bị bắt và bị bán làm nô lệ ra sao, tôi được chuộc lại như thế nào. Tôi nói về những chuyến phiêu lưu mạo hiểm, về những hang động thênh thang, những sa mạc khô cằn, những cuộc sống hoang dã, những đỉnh núi chọc trời, bọn Cannibales ăn thịt lẫn nhau, những kẻ đeo đầu lâu lung láng trên vai. Desdémone rất say mê những câu chuyện đó, nhưng luôn luôn công việc nội trợ buộc nàng đứng lên, nàng phải hồi hả thanh toán cho xong việc nhà, mới trở lại ngồi, háo hức láng nghe. Nhận ra điều đó, tôi đã khéo lèo lái để nàng van nài tôi kể lại từ đầu chí cuối, những bước đường phiêu láng của tôi. Câu chuyện kết thúc, để thưởng công tôi, nàng buông ra những tiếng thở dài não ruột. Nàng cảm ơn tôi, rồi thở thê rằng, nếu tôi có người bạn nào đó yêu nàng, tôi chỉ cần dạy anh ta kể chuyện đời tôi, thế cũng đủ cho nàng ưng lấy người đó. Được khuyến khích như thế, tôi bèn thổ lộ tâm tư. Nàng yêu tôi vì những nỗi hiềm nguy mà tôi đã trải qua; còn tôi yêu nàng bởi tình cảm đậm đà nàng dành cho những gian khổ đó. Đó là quý thuật mà tôi đã sử dụng. Vả lại nàng đến kia, hãy để nàng tự tỏ bày.

Lúc đó, Desdémone bước vào. Trước ánh mắt hàn học của người cha, nàng vẫn ngang nhiên thú nhận tình yêu của mình đối với Othello. Branbatio quá phẫn uất, từ luôn con gái, sẵn lòng giao phó cô cho người chồng bất xứng kia, và tuyên bố sẽ lưu tâm đến vấn đề trọng đại là bảo vệ đảo Chypre. Othello lãnh nhiệm vụ tác chiến, yêu cầu được mang theo người vợ trẻ, vì suốt cuộc hành quân, cô ấy không thể trợ ở nhà cha mình. Thực tế, lời từ biệt của ông lão chẳng em ái tí nào.

- Liệu mà trông chừng đứa con gái đó, gã Maure kia –lão thốt lời cay đắng- Nó đã lừa cha mình, nó cũng có thể lừa cả anh đây.
- Xin lấy đời tôi đảm bảo cho lòng tin của nàng –Othello sôi nổi đáp. Giữa lúc vội vã chuẩn bị hành trang lên đường (cuộc viễn chinh bắt đầu ngay chiều hôm đó), chàng vẫn kịp tìm ra kẻ phục dịch cho Desdémone, -cô à Emilia vợ viên sĩ quan cầm cờ Iago, mà chúng ta sắp sửa được biết rõ hơn sau đây.

Iago, viên sĩ quan chuyên nghiệp, thăng bậc rất chậm, luôn bị nung nấu bởi sự tị hiềm vô cớ. Hắn căm ghét tất cả mọi người và chỉ nghĩ đến việc làm điều ác. Hắn kích động lòng hờn ghen của gã Roderigo tự phụ, đang si mê Desdémone, bằng cách báo cho gã biết lễ cưới bí mật của nàng với Othello. Sau đó, hắn lại giục Roderigo đến tố giác với Branbatio việc làm dại dột của cô con gái. Iago ít khi chịu xuất đầu lộ diện, hắn như một con nhện thu mình trong góc tối, kéo tung sợi tơ để giăng bẫy những kẻ hắn thù hận, nghĩa là tất cả mọi người. Bây giờ Roderigo đang đau khổ vì tuyệt vọng, chỉ muốn trầm mình dưới sông mà chết quách.

- Ô hay, –Iago kêu lên- ta đã bảo với cậu là ta căm ghét Othello, ta sẽ trả thù cho cậu. Chỉ cần cậu trữ thật nhiều tiền trong túi. Không thể nào Desdémone yêu mãi cái thằng Maure đó. Chỉ cần rủng rỉnh tiền trong túi, nghe chưa? Hãy tỏ ra mình là đàn ông chứ! Ta đã trót ràng buộc với cậu bởi những sợi

dây khó lòng cởi ra nổi. Thênhné, cứ thu nhặt cho thật nhiều tiền vào. Nào, đi đi, chúng ta sẽ bàn lại chuyện này ngày mai. Cậu chỉ cần xoay cho ra tiền thôi. Tạm biệt.

Còn một mình, Iago cười thầm kẽm lừa, và nghĩ cách lợi dụng gã ngốc nghênh kia, để ném một hòn đá trúng hai mục tiêu. Hắn sẽ trả thù viên tướng chỉ huy hắn, một người ngay thẳng, bộc trực – đang hoàn toàn tin cậy hắn. Hắn cũng thù cả phó tướng Cassio, cấp trên của hắn, trẻ hơn hắn, bảnh trai và được lòng người hơn hắn, bao nhiêu là lý do để hắn phải thù ghét anh ta.

Cassio đến đảo Chyrpe trước tiên, sau một chuyến vượt biển gian nan. Bằng những lời hoa mỹ, chàng báo tin rằng vị tướng mà chàng hết mực trung thành, sắp đến cùng nàng Desdémone tuyệt sắc, khiến cho gió gào sóng cuộn hay đá mòn, cát nỗi gì, cũng phải im hơi, lặng tiếng để nàng có thể tới đảo bình yên.

- Nào hãy đến cả đây – chàng hé lén, giọng rất trữ tình, ngay khi Desdémone vừa đặt chân lên bờ-Nhin kia, một kho báu vừa xuống bến! Hãy quì xuống trước mặt nàng, tướng của vị tướng các ngươi đấy, và cầu trời che chở cho nàng trọng vẹn! Rồi chàng nói với Emilia: xin chúc mừng bà! Xin chào sĩ quan quân kỳ Iago!

Anh chàng phổi bò ấy, bốc lên vì thói ba hoa, ôm hôn Emilia, miệng nói liên thoảng, xun xoe không ngót đã vô tình bằng những lời tán tụng lố lăng và điệu bộ lịch sự quá đáng, cung cấp cho Iago những lợi khí để thực hiện mưu đồ của hắn.

Một hồi kèn báo tin Othello đến, theo sau là đám tùy tùng. Desdémone ôm chặt lấy cổ chàng. Othello hồn hở: hạm đội Thổ Nhĩ Kỳ vừa bị đánh, chiến tranh chấm dứt trước khi bùng nổ. Chàng báo cho Desdémone biết thời gian lưu ngư trên đảo sẽ rất êm đềm thú vị, dân chúng địa phương rất nhã nhặn và hiếu khách.

Iago được phái xuống cảng, mang hành lý và hòm xiêng lên. Roderigo buồn bực vừa lùi thui theo hắn vừa nguyên rủa. Lòng anh tràn ngập oán hờn, khi nhìn thấy cảnh vợ chồng Othello hạnh phúc, Iago đã bày mưu đặt kế, tuy còn mơ hồ nhưng tên xảo quyết biết cách khiến cho mưu kế trở nên lợi hại. Hắn giao cho gã Roderigo khôn khổ nhiệm vụ khiêu khích Cassio. Như thế, Iago không thể bị nghi là đồng lõa, vì chẳng ai biết Roderigo. Iago đêm ấy có nhiệm vụ cùng Cassio giữ an ninh trên đảo, đã ép anh uống rượu, dù anh cực lực phản đối. Nhưng sau đó, viên trung úy bí ẩn, đã cao giọng cười nói ca hát, rồi hò hét vang trời, gây bức mình cho đám dân đảo hiền hòa, họ vội kết luận rằng vị tướng đặt niềm tin không đúng chỗ, nhất là khi nghe Iago dùng lời bóng gió bêu rếu Cassio.

Roderigo thừa cơ trêu chọc Cassio, lúc ấy anh chẳng còn biết rõ mình làm gì nữa. Iago giả vờ khuyên can hai cái đầu bốc lửa, đang hầm hè nhau, rồi la hoảng “Báo động! Báo động, xin tiếp cứu”. Tiếng chuông cấp báo rung lên, dân chúng đỏ xô đến. Có người bị thương, nhiều kẻ hoảng loạn.

Othello hiện ra, mặt đanh lại. Chàng quyết trùng trị đích đáng thủ phạm. Ai gây ra cớ sự này?

Iago với giọng điệu ngọt ngào, bèn tường trình mọi việc. Tất nhiên, hắn là bạn của Cassio, và hắn nói

thà cắt lưỡi mình đi, chớ đòi nào lại hại bạn. Song le, lòng yêu mến và kính trọng thượng cấp phải được đặt lên trên hết. Và câu chuyện dài dòng của hắn, cuối cùng chỉ là để trút phần lớn tội lỗi lên đầu Cassio, đã say rượu trong khi canh gác. Cơn náo loạn đã phá rối giờ nghỉ ngơi của Desdémone. Thủ hỏi Othello nổi xung đột mức nào? Chàng cách chức viên phó tướng ngay tức khắc! Sau cùng mọi người rút đi, bỏ Cassio lại, đau đớn ê chè, âm thầm khóc than cho danh dự hoen ố và sự nghiệp nát tan. Tên Iago quỷ quyết lại bày trò an ủi, rồi khuyên anh hãy đến nhờ cậy nàng Desdémone xin tha tội giúp.

- Nàng ta vẫn xỏ mũi tướng của mình đáy -hắn bông đùa- nàng rất nhiệt tình, lại nhân hậu, đến nỗi có lúc giúp ta nhiều hơn yêu cầu.

Hắn nhủ riêng với mình:

- Ai dám bảo ta nham hiểm nào, khi ta mách cho gã cách độc nhất để làm xiêu lòng tên Maure? Có khó gì cái việc cầu cạnh Desdémone, trong những thỉnh nguyện chính đáng, thuyết phục chồng là việc dễ đối với nàng. Nhưng trong lúc nàng biện hộ cho tên ngốc vô tội kia, ta sẽ rỉ vào tai Othello rằng nàng xin cho hắn phục chức là do một tình yêu tội lỗi. Như thế, càng cố gắng giúp đỡ cho Cassio, nàng càng làm cho vị tướng ghét bỏ Cassio, thế là từ lòng nhân hậu của nàng, ta bửa được một mẻ lưới, tóm cả bọn vào trong.

Cassio hy vọng trở lại. Hầu làm vừa lòng Desdémone, chàng cử nhiều nhạc công đến trổ điệu nhạc ban mai dưới cửa sổ phòng nàng. Thật tế nhị biết bao. Rồi gã nhờ Emilia nài xin phu nhân can thiệp hộ chàng. Chàng chờ nàng ra và chặn lại giữa lối đi. Trong lúc Desdémone phiền trách chàng rùm rà bày vẽ, Othello và Iago bước vào.

- A! -Hắn lắm bẩm- tôi chẳng thích thế tí nào!

Othello thoảng nghe mấy tiếng đó, như Iago mong muốn.

- Có phải Cassio vừa bỏ đi không? -Chàng hỏi.

- Chắc không phải đâu –Iago nói với vẻ áy náy- Tôi... tôi không thể tin rằng Cassio lại lùi đi như kẻ có tội, khi thấy ngài tới.

Trong lúc ấy, nàng Desdémone hồn nhiên, bắt đầu xin tha tội cho viên phó tướng thất sủng.

- Có phải anh ta vừa đi không? Othello hỏi, hơi đột ngột.

- Vâng đúng thế. – Desdémone đáp, không cân nhắc lời nói- Anh ta nhục nhã đến em cũng phải bùi ngùi, thật ái ngại cho anh ta quá! Này anh, em van anh đó, phục chức ngay cho anh ta đi!

- Không phải ngay bây giờ, để dịp khác.

Othello có vẻ khó chịu, chẳng hiểu vì sao.

Với sự vụng về của những kẻ không hề nghĩ đến tội ác, Desdémone cô nài:

- Thế thì sớm sớm cho!

- Sớm khi có thể được, để làm vui lòng , em ạ!

- Tôi nay trong bữa cơm chứ?

- Không, không phải tôi nay.

- Vậy thì mai, trong bữa cơm trưa.

- Ngày mai anh không dùng cơm trưa ở nhà.

- Thέ thì tối mai nhé. Hay sáng thứ ba, hoặc buổi chiều, hay thứ tư. Anh cho biết ngay đi, miễn là đừng quá ba ngày, vì anh ta hối hận lắm rồi, cứ tin em đi. Khi nào anh ta được phục chức, Othello? Sao thέ? Cassio vốn là người bạn tâm linh trong chuyện tình yêu của chúng ta, anh ấy vẫn luôn bênh vực anh, mỗi lần em nói điều gì bất lợi cho anh, vậy mà sao em phải khó khăn đến thế để xin phục chức cho anh ấy?

- Thôi được, anh chẳng từ chối em gì cả. Để anh một mình trong giây lát. Nào, anh sẽ gặp lại em ngay.

Desdémone tinh nghịch và vui vẻ bước đi. Iago chộp lấy thời cơ, hỏi vài câu quỷ quyết, rồi lác đầu ra vẻ thâm trầm, do dự hồi lâu, không trả lời Othello, đang nóng nảy muốn biết về lòng nhân hậu của Cassio, rồi cuối cùng hắn bắt đầu, thật vô cớ, giở giọng khuyên lơn:

- À này, thưa ngài, hãy coi chừng sự ghen tuông đấy, nó là con quái vật mắt xanh, vẫn hay ché nhạo thức ăn nuôi sống nó. Ôi người đang yêu mà lại phải hoài nghi, đang hoài nghi mà vẫn yêu thắm thiết phải trải qua những phút giây khổ sở như thế nào! Thượng đế bao dung! –tên đạo đức giả nói tiếp- Xin người đừng để những người thân yêu của tôi mắc phải bệnh ghen tuông.

- Nhưng sao lại thế này? –Othello chợt tỉnh táo lại, hé lén- người tưởng ta muốn kéo dài một cuộc sống ghen tuông, hay nghi ngờ theo mỗi tuần trăng à? Thiên hạ không thể khiến ta ghen khi bảo rằng vợ ta đẹp, rằng nàng lịch thiệp, duyên dáng, rằng nàng thích hợp mặt bạn bè, lại hát hay đàn ngọt và khiêu vũ tuyệt vời. Ta cũng chẳng hề sợ mình không xứng đáng, bởi dù sao nàng có đôi mắt kia mà, và nàng đã chọn ta. Không, Iago ạ, nếu có nghi ngờ tình yêu của nàng, ta cần phải thẩm tra lại mối nghi ngờ đó, và một khi đã có chứng cứ thì hoặc là chẳng còn tình yêu nào nữa, hoặc là cũng chẳng còn ghen tuông nào nữa.

- Tôi vui sướng được biết điều đó –Iago nói, với vẻ cởi mở- Vì như thế, tôi có thể thảng thắn bàn chuyện với ngài, và xin khuyên ngài một câu: hãy chú tâm quan sát Cassio, không ghen tuông, nhưng cũng đừng quá tin cậy. Tôi không muốn bản tính cao thượng và chân chất của ngài bị lợi dụng. Đừng bao giờ quên rằng đàn bà rất khéo che đậy, ngài hãy nhớ lão Branbatio, bị lừa tài tình đến nỗi cứ ngỡ mình mắc phải bùa mê.

- Ta mang ơn ngươi suốt đời –Othello bàng hoàng khẽ nói.

- Hình như điều đó làm ngài xúc động.

- Không đời nào –Othello chối phắt.

- Dù sao vẫn có những triệu chứng đáng lo ngại –tên đón mặt nói thêm, đầy ác ý- không chấp nhận

bất cứ lời cầu hôn nào của những người cùng xứ sở, cùng màu da, cùng địa vị xã hội, cùng lứa tuổi - hắn có tình nhẫn mạnh những điểm khiến lòng Othello đau nhói. Quả vậy, chẳng phải là chàng quá già so với Desdémone sao, lại thuộc một giống dân khác, một người Phi, là quân nhân chuyên nghiệp, xuất thân từ hàng lính, vụng về biết bao so với những kẻ hào hoa vẫn dập dùi trong phòng khách thính các phu nhân. Có thể nào chàng lại sợ Desdémone xa lánh mình, để đến với người khác?

Vị tướng bắn khoăn và trầm mặc bước đi, tâm hồn giằng xé bởi bao ý nghĩ lo âu. Bỗng thấy Emilia đi tới, trên tay cầm chiếc khăn thêu mà ả vừa nhặt được.

- Đây là món quà đầu tiên Othello tặng cho Desdémone - và tiết lộ với Iago- phu nhân mê lầm, cứ giữ rịt bên mình để ngắm ngía rồi hôn hít và gửi vào đáy bao nỗi niềm tâm sự.

Iago nhanh nhau chộp lấy và buộc vợ phải kín miệng. Sẽ dùng cái khăn làm gì? Hắn chưa biết, nhưng sau đó hắn nảy ra ý nghĩ đánh rơi cái khăn tay trong phòng riêng của Cassio, rồi ngóng chờ diễn biến.

Những cái vụn vặt không đâu ấy -hắn xoa tay tự nhủ- đối với kẻ ưa ghen tuông là những bằng chứng hùng hồn. Tên Maure đã hoang mang dưới ngón đòn độc của ta, y đến kia. Dù nha phiến hay bất cứ loại thuốc ngủ nào, cũng không thể trả lại cho người giấc ngủ êm đềm hôm qua!

Othello gương mặt khắc khổ, tay nắm chặt, bước đi lảo đảo, đầu óc rối bời. Trong cơn khủng hoảng, chàng còn van nài Iago hãy giúp chàng khám phá xem có phải thật sự Desdémone đã yêu người khác. Thé là Iago, lời thè thót trung thành đầu môi, vội kề vanh vách thành tích chinh phục phụ nữ, cùng sự vênh vang của Cassio, phia ra những điều tai hại, rồi bất thản hỏi:

- Ngài có thấy chiếc khăn có thêu hình quả dâu trên tay phu nhân không?
- Ta có tặng nàng một chiếc –Othello thura nhận.
- Tôi trông thấy một chiếc như thế trong tay Cassio.

- Khốn kiếp! -Othello hét lên- Nếu nàng đã trao cho kẻ khác kỷ vật đầu tiên của ta. Thượng đế ơi! Sao ta không thể sống đến mười đời chín kiếp. Một kiếp này thôi, sao đủ cho ta báo được thù. Thôi hết rồi, sự thanh thản của tâm hồn! Vĩnh biệt! Những đội quân hùng tráng, những trận đánh biển tham vọng thành chính nghĩa, tiếng hí vang trời của ngựa chiến, tiếng kèn rộn rã và hồi trống thúc quân, tiếng tiêu réo rắt với cờ xí ngợp trời! Thôi, vĩnh biệt! Sự nghiệp Othello chấm dứt từ đây!

- Có thể như thế sao, thưa ngài?
- Ta muốn báo thù. Thé mà mới hôm qua đây, ta còn tin rằng nàng yêu ta, lòng ta ngập tràn vui sướng, hồn ta lâng lâng mãn nguyện. Nhưng ta sẽ trả thù. Còn ngươi, từ giờ phút này, ngươi là phó tướng của ta.
- Xin được hầu ngài suốt đời -hắn nói và cười thầm.

Desdémone bức dọc đi tìm khắp nơi mà chẳng thấy chiếc khăn đâu.

- Cũng may, -nàng nói với Emilia, đến giờ này vẫn kín tiếng- là chồng ta chǎng hay nghi ngờ bóng gió hay ghen tuông gì, nếu không, thê nào cũng sinh sự này nọ. Ông ấy đến kia, chàng có được khỏe không?

- Một chứng cám kỵ lạ khiến anh khó chịu hết sức, cho anh mượn chiếc khăn đi.

- Đây này, Desdémone noi, đây về bối rối.

- Chiếc khăn anh tặng em kia.

- Em...em...em không mang theo mình, nàng áp úng một cách khô sờ.

- Không à? Thê là có lỗi đấy! Một phụ nữ Ai Cập đã tặng mẹ anh chiếc khăn đó và mẹ anh, một thuật sĩ, đã phán rằng: ngày nào mẹ còn giữ nó, nó sẽ khiến mẹ trở nên dễ mến và gìn giữ được tình yêu của cha anh, khi qua đời, mẹ trao nó lại cho anh và dặn dò phải tặng nó cho vợ. Hãy giữ gìn nó cẩn thận, yêu quý nó như con người của mặt mình, để lạc mất hay đem nó cho ai, sẽ là một mất mát không gì bù đắp được, Desdémone ạ! Chiếc khăn ấy có ma thuật đấy.

- Thực thế sao? Nếu vậy thì lạy trời cho em chưa bao giờ thấy nó –trong cơn bối rối Desdémone dại dột kêu lên.

- Vì sao? Chiếc khăn lạc mất rồi à? Vậy là em không còn giữ nó bên mình nữa?

- Không, nó không mất. Nhưng nếu nó lỡ mất rồi thì sao?

- Đi tìm nó ngay cho tôi. Tôi muốn nhìn thấy nó!

- Tất nhiên là em sẽ tìm thôi, nhưng không thể ngay bây giờ được. Em muốn bàn với anh về chuyện Cassio và mong anh xét phục chức cho anh ấy –nàng Desdémone, lại hồn nhiên một cách thật vụng về.

Nghe thế, Othello thét lên:

- Đi tìm khăn cho tôi ngay. Tôi điên mất.

Desdémone cứ mù quáng một mực tán dương công lao của Cassio. Othello giận sôi gan, chỉ còn biết gào lên: “Cái khăn, cái khăn” rồi đẩy vợ ra một cách phũ phàng, chàng hầm hầm bỏ đi trong khi Emilia mỉm cười ranh mãnh.

- Người đàn ông này không ghen đấy chứ?

- Chắc có điều gì nghiêm trọng trong vụ cái khăn. Tôi rất khô sờ đã để lạc mất nó.

Những trò hiểm độc của Iago tăng lên: hắn ngầm khuyến khích Cassio cứ tiếp tục nài ní Desdémone, đồng thời đầu độc trí óc Othello bởi những chuyện nhảm nhí không đâu, khiến chàng điên cuồng đến quằn quại. Đến lúc vừa nguôi ngoai, chàng lại từ xa chứng kiến cảnh Iago nhỏ to với Cassio mà con ghen mù quáng chỉ khiến chàng thêm hoang mang. Hơn nữa, Othello lại ngẫu nhiên trông thấy cô bạn của Cassio trả lại chiếc khăn thêu mà anh đã thấy trong phòng anh và cho cô ta mượn để sao lại mẫu hình quả dâu. Lần này thì Othello không còn nghi ngờ gì nữa: Desdémone đã nói dối. Nàng đã tặng Cassio cái kỷ vật tình yêu đó. Đúng là nàng không còn yêu Othello nữa. Tất cả mọi người đều

lừa dối chàng, vợ chàng, phó tướng của chàng, Emilia mà chàng không buôn tra hỏi, tất cả, ngoại trừ Iago trung thành, tận tụy với chàng.

Khi chàng gặp lại Desdémone, nàng bàng hoàng và sững sốt vì thấy vẻ mặt khắc khổ và ưu tư của chàng, vội đến gần để an ủi vỗ về, thì chàng đâm tiết lên, mắng chửi thậm tệ, quát bảo nàng về phòng, đợi chàng ở đó và phải đuổi Emilia, mà chàng cũng trách mắng đi.

Iago rình rập quanh đó, nghe ngóng tin tức. Đối với hắn, mọi sự diễn tiến tốt đẹp. Hắn khêu thêm ngọn lửa hờn ghen của Othello, kích thích thêm một chút sự căm ghét của chàng với Cassio, ché diễu Roderigo, rồi đắc ý lẩn mắt.

Trong lúc đó, nàng Desdémone sửa soạn đi ngủ. Nàng thong thả thay áo quần, lòng nặng trĩu u buồn, chuyện trò dăm câu ngắn ngủi với Emilia. Nàng mơ hồ nhớ lại điệu tình ca cổ xưa, mà Barbara, người hầu phòng của mẹ nàng bị người yêu bỏ rơi, vẫn luôn luôn hát lên với giọng buồn ảo não.

Dưới gốc cây sung nàng ngồi nức nở

Ngoại ca cây liễu, liễu xanh tươi

Tay đè lên ngực và đầu nghiêng xuống

Ngoại ca cây liễu, liễu xanh tươi

Dòng suối lượn quanh, róc rách thầm thì

Ngoại ca cây liễu, liễu xanh ơi

Và những dòng nước mắt đắng cay

Khiến tảng đá bùi ngùi.

- Bài ca cứ ray rứt ta hoài –Desdémone thì thào- Suyt! Có ai gõ cửa. À không, tiếng gió ...

Xin lấy lá xanh của liễu bện cho tôi cái vương miện

Ngoại ca cây liễu, liễu xanh ơi

- Không, không, đoạn tiếp không phải như thế.

- Bây giờ chị đi đi. Emilia, mắt ta xốn xang quá, hay là ta sắp khóc. Hoặc có điều tang tóc sắp xảy ra!

- Chẳng có gì cả đâu –Emilia cãi lại.

- À, ta cũng tin thế. Thôi chúc chị ngủ ngon.

Trong cái đêm bất hạnh đó, biết bao sự kiện bi thảm dồn dập xảy ra. Roderigo bị Iago lừa phỉnh, đã đón Cassio ở một góc phố để thanh toán. Sau trận so kiếm ngắn ngủi, cả hai đối thủ đều bị trọng thương ngã quỵ. Iago lén đến dọ dẫm tình hình, rồi trong bóng tối mịt mờ, bằng một nhát dao găm, hắn kết liễu luôn Roderigo, để thủ tiêu một nhân chứng, có thể vướng víu cho hắn. Sau đó hắn đến vực Cassio dậy, ân cần chăm sóc, ra điều chí thân chí cốt, đồng thời hối thúc Emilia đến báo cho Othello hay tân bi kịch vừa xảy ra.

Othello bước vào phòng, trên tay lập lòe cây đuốc. Desdémone rũ rượi vì sâu muộn, nằm lả trên giường. Nghe tiếng động, nàng sực tỉnh, Othello hung hăng hỏi nàng:

- Đêm nay cô đã cầu nguyện rồi chứ, Desdémone?
- Rồi ạ, thưa chàng!
- Nếu cô còn nhớ ra một lỗi lầm nào chua kịp ăn năn, hãy cầu nguyện nhanh đi, vẫn tắt thôi đây, bởi ta không muốn giết cô, lúc linh hồn còn tội lỗi.

Desdémone kinh hãi, không còn tin vào đôi tai mình nữa. Othello vừa nói đến giết chóc, mắt chàng trợn trừng, giọng khô khốc, môi cắn chặt. Ôi, chàng vừa nói gì thế?

- Cái khăn tôi yêu quý, mà tôi đã tặng cô, cô đã trao nó cho Cassio.
- Em lấy mạng sống và linh hồn em ra mà thề. Không!
- Thề thốt phải thận trọng –Othello rít lên- Cô đang ngồi trên giường chết đấy!
- Mong chàng rũ lòng thương xót cho em –Desdémone ngậm ngùi nói- Chàng cứ hỏi thẳng anh ta.
- Không. Miệng hắn đã câm rồi! Dù hắn có bao nhiêu mạng sống, nhiều như tóc ở trên đầu, ta cũng giết cho bằng hết để trả thù.
- Than ôi, anh ta đã bị bội phản rồi mà ta thì nguy mất! –Desdémone nghẹn ngào thốn thức.
- Sao? Con khốn nạn! Mi dám khóc lóc trước mặt ta à? Này! Hãy chết đi!

Và mặc những lời van nài khẩn thiết của người đàn bà vô tội -chỉ xin được sống thêm một đêm nữa thôi, hay nửa giờ cũng được, khoảnh khắc đủ cho một lời cầu nguyện, kẻ ghen tuông mù quáng nhảy xổ đến, bóp lấy họng nàng. Những ngón tay gân guốc ăn chặt vào chiếc cổ mong manh, sau vài tiếng rên tắt nghẹn, Desdémone ngã vật ra giường còn Othello thì đứng đó, sững sờ, điên loạn.

Đúng vào cái lúc não lòng ấy, Emilia gõ cửa, hốt hãi chạy vào, báo một tin khẩn cấp. Với sự trầm tĩnh của một người mà không có gì có thể làm xúc động được nữa, Othello mở cửa phòng và được báo rằng Roderigo bị giết chết, chứ chẳng phải Cassio, như lời Iago khiến chàng làm tưởng. Trong phút hồi sinh, Desdémone buông ra tiếng rên dài não ruột. Emilia nhảy bổ tới, kêu cứu àm lên, cuồng cuồng hỏi ai là thủ phạm vừa gây ra án mạng, thì cô nạn nhân hiền dịu, chỉ nghĩ đến mỗi điều đó là gỡ tội cho chồng, cát giọng thều thào:

- Chẳng phải ai cả! Chính ta! Hãy nhắc chàng nhớ đến ta nhé!

Rồi nàng nhắm mắt lia đời.

Thoạt tiên, Othello ngây dại cho rằng cử chỉ hy sinh sau cùng đó chẳng qua là bằng chứng của sự tráo trở và gian dối. Chàng uất hận trút cơn phẫn nộ, nỗi hờn ghen, mối nghi ngờ cho hả, lại còn gọi Iago thật thà đến làm chứng.

Emilia hết chịu đựng nổi, chị ta đã thấy rõ lớp lang của âm mưu lừa đảo, bèn vạch trần thủ đoạn gian manh của chồng mình với Othello: còn ai biết rõ hơn chị ta mối tình thương yêu nồng nàn và chung thủy của Desdémone đối với chồng, lòng nhân hậu trong sáng và vô tư đối với Cassio, ý đồ xảo quyệt của Iago khi sử dụng chiếc khăn thêu oan nghiệt. Bất bình tột độ, chị ta khai toạc ra hết, mặc cho ông chồng lồng lộn. Không thể ngăn được vợ tiết lộ những âm mưu của hắn, Iago đã đâm chị ta

một nhát rồi tẩu thoát. Othello bàng hoàng tinh mộng. Giờ đây chàng chỉ còn có chết, sau khi nói lời vĩnh biệt với cái xác cứng đờ của Desdémone. Trước mặt quan tổng trấn trên đảo và các sĩ quan phụ tá, sắp sửa bắt giữ chàng. Othello lên tiếng biện hộ, không phải cho hành động điên rồ của mình mà cho vai trò mình trong tấn thảm kịch vừa qua.

- Khi các người kể lại chuyện này, xin hãy kể cho trung thực, ta thế nào, cứ nói đúng thế ấy, đừng thêm bớt gì cả. Các người hãy mô tả chân dung một kẻ yêu đương tha thiết mà không sáng suốt, một kẻ không hề biết ghen tuông nhưng khi bị chút nghi ngờ đâu độc lại oằn oại trong tận cùng thù hận; về một con người không quen khóc, nhưng giờ đây đang đầm đìa nước mắt.

Rồi thura lúc bất ý, chàng đâm lút con dao vào giữa ngực, gục chết dưới chân Desdémone. Với chàng, danh sách nạn nhân của Iago đã kết thúc. Cassio sống sót trở thành tổng trấn đảo Chypre và tấn bi kịch sẽ không thể khép màn nếu chẳng hé lộ cho ta thấy rằng nhất định tên gian trá ghê tởm kia, sẽ bị trùng phạt bởi nhục hình và cái chết.

Chú thích:

1) Dân miền Mauritanie xưa (Bắc Phi Châu)

Lời cuối: Cám ơn bạn đã theo dõi hết cuốn truyện.

Nguồn: <http://vnthuquan.net>

Phát hành: Nguyễn Kim Vy.

Dịch giả: Nguyễn Bích Như và Trương Tùng

Nguồn:

Được bạn: Ct.ly đưa lên

vào ngày: 1 tháng 11 năm 2004